

Dk. Wendy L. Widder, Daniel, Kikao cha 10, Danieli 7, Mfalme Mkuu wa Mungu na Ufalme wa Milele

© 2024 Wendy Widder na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 10, Danieli 7, Mfalme Mkuu wa Mungu na Ufalme wa Milele.

Kwa hotuba hii tuko katika Danieli 7 na nimeipa jina Danieli 7, Mfalme Mkuu wa Mungu na Ufalme Wake wa Milele.

Kuhusu mahali tulipo katika kitabu cha Danieli, tumefika mwisho, sura ya mwisho katika Kiaramu chetu. Kwa hivyo unakumbuka tulianza na sura ya pili, Nebukadreza aliota sanamu hii. Sura ya tatu, Shadraka, Meshaki, na Abednego walikabili tanuru ya moto. Sura ya nne, Nebukadreza aliota mti mzuri sana, na hatimaye anahukumiwa kwa kiburi chake.

Katika sura ya tano, Belshaza anaona maandishi ukutani, na ujumbe kwake ni kwamba atahukumiwa na Mungu, jambo ambalo atahukumiwa mara moja, na ufalme wake unamwendea Dario, ambaye anaonekana katika sura ya sita, ambapo Danieli anakabiliana na simba kwa sababu ya uaminifu wake kwa Mungu. Katika sura ya saba, Danieli ana maono ambapo anaona wanyama wakitoka katika bahari hii yenye msukosuko na machafuko, na kisha ana maono ya ufalme huu wa milele ambao Mungu anao. Kwa hivyo, kwa upande wa muundo wetu, sura ya pili na sura ya nne zinafanana.

Zote mbili zinazungumzia falme nne za wanadamu, falme nne za kidunia, na kisha ufalme wa tano wa milele wa Mungu, ambao utazizidi zote, hata kuziangamiza zote, na kisha kudumu milele. Katika mpangilio wa matukio wa sura hii, tunarudi nyuma, kwa kweli. Kwa hivyo kulingana na ratiba yetu, tulianza katika mwaka wa tatu wa Yehoyakimu, ambao ulikuwa mwanzoni mwa utawala wa Nebukadreza.

Kisha tulikuwa katika mwaka wa pili wa Nebukadreza. Alijenga sanamu katika sura ya tatu, hatujui ni lini. Sura ya nne iko karibu na mwisho wa kazi ya Nebukadreza.

Sura ya tano inatupeleka kwa Belshaza katika anguko la Babeli mwaka wa 539. Sura ya sita ni ya 539, kwani Dario Mmedi alikuwa mfalme, labda mwanzoni mwa kazi yake. Sura ya saba, tunarudi nyuma.

Sasa tuko katika mwaka wa kwanza wa Belshaza. Sura ya saba ni muhimu sana, karibu muhimu sana, katika kitabu cha Danieli. Kwa hivyo, unafahamu muundo huu wa kichawi na jinsi Danieli saba ilivyo sehemu yake.

Kwa hivyo, ni Kiaramu, na imeunganishwa na sura ya pili kimantiki, kwa namna fulani inaunganisha jambo hili lote pamoja. Lakini Danieli saba pia ni mabadiliko katika aina ya kitabu. Kwa hivyo, tunahama hapa kutoka kwa simulizi, kutoka kwa hadithi ambazo tumekuwa tukiziangalia kwa sura sita, na sasa kuanzia na sura ya saba, tutaangalia maono ya mwisho wa dunia.

Kwa hivyo, Danieli saba inashikilia sehemu ya kwanza ya kitabu pamoja, lakini imeunganishwa sana na sehemu ya pili katika aina yake. Na kwa kweli inatoa maono ambayo maono mengine yatajaza na kujaza maelezo kadhaa. Kwa hivyo, kwa kweli pia ni kile ninachokiona kuwa moyo na bawaba ya kitabu.

Kwa hivyo, katika Danieli saba, tutaona mtazamo huu wa ulimwengu wa ufalme wa Mungu. Na katikati ya mtazamo huu tunaoupata, tuna mtazamo huu wa kushangaza wa chumba cha kiti cha enzi. Na pamoja na kuona chumba hiki cha enzi, tunaona mmoja kama mwana wa Adamu akipokea ufalme, na watakatifu watatawala milele juu ya ufalme huu wa milele.

Ni picha hii tukufu, kutia moyo kwa watu waliokandamizwa kwamba kulikuwa na thawabu mbele, kwamba urithi huu mtukufu ungekuwa wao. Mara tutakapotoka katika sura ya saba, kutia moyo ni kidogo sana . Sio karibu utukufu kama sura ya saba.

Sura ya saba ni nzuri sana kuhusu maono ya kutia moyo ambayo inatoa. Na ukikubali kutia moyo huko, kunaweza kukuongoza katika sehemu iliyobaki ya kitabu. Unaweka maono hayo marefu ya thawabu hii ya milele, urithi huu wa watakatifu, ufalme huu mtukufu wa Mungu.

Kwa hivyo, sura ya saba ni ya kuvutia sana na muhimu sana katika kitabu. Kwa kweli ni sura inayowazuia watu kugawanya kitabu kwa usahihi. Unaweza kujaribu kuigawanya kwa aina ya kitabu, lakini sura ya saba inakuunganisha na lugha.

Ukijaribu kuigawanya kwa lugha, sura ya saba itakuunganisha tena na ufunuo. Kwa hivyo huwezi kukitenganisha kitabu. Sura ya saba inakiunganisha pamoja.

Na nadhani hilo linafaa kutokana na maono yanayoonyesha na matumaini na kutia moyo kunakotoa. Kwa hivyo, hebu tuzungumzie kidogo kuhusu aina ya fasihi ilivyo. Sura ya saba ni fasihi ya mwisho wa dunia.

Fasihi ya Apokalipsi kwa kweli ni sehemu ya kundi kubwa zaidi au aina kubwa zaidi ya fasihi inayoitwa fasihi ya maono. Katika fasihi ya maono, una aina ya maandishi ambapo mwandishi au mwandishi huona vitu na kuchora picha za vitu wakati wa uandishi ambavyo vipo katika mawazo yao au kile wanachokiona lakini bado

havijawa katika uhalisia wa majaribio. Ufafanuzi huo kwa kiasi kikubwa unatoka kwa Leland Ryken.

Ana kitabu kizuri kuhusu jinsi ya kusoma Biblia kama fasihi na kupata mengi zaidi kutoka humo. Kwa hivyo, mawazo yangu mengi hapa kuhusu fasihi hii ya maono na jinsi ya kuishughulikia yanatoka kwenye rasilimali yake. Kwa hivyo, maono yenyewe yanaweza kuonyesha mambo ambayo yatatokea kihalisi, lakini yanafanya hivyo kwa njia ya mfano.

Kwa hivyo ingawa wanaonyesha mambo ambayo yanaweza kutokea, lazima upange ishara ili kujua mambo hayo ni nini. Kwa hivyo, wanaweza kuonyesha matukio halisi, lakini maelezo ya ishara hayawakilishi matukio hayo kihalisi. Kwa hivyo, chini ya mwavuli huu wa fasihi ya maono, ikiwa unataka kufikiria hivyo, tuna fasihi ya kinabii, au unabii tu, nitasema, na tuna apokalipsi.

Wanashiriki mambo yanayofanana, lakini si sawa. Hawawezi kubadilishana tu. Tutarudi kwenye baadhi ya tofauti hizi baada ya muda mfupi.

Fasihi ya maono hutoa aina kadhaa tofauti za jumbe, kulingana na kusudi maalum la mwandishi. Mara nyingi huwatia moyo watu waliokandamizwa, au inaweza kumwonya mkandamizaji kwamba adhabu inakuja. Kwa hivyo inaweza kuwa kuzungumza na waliokandamizwa, kumwonya mkandamizaji, au, katikati ya yote hayo, kuwaita kwenye imani wale ambao wanaweza kuwa wanasitasita kati ya ukweli wa Mungu na hekima ya mwanadamu.

Tunapozungumzia fasihi ya apokalipsi, ni rahisi kwangu kusema kwamba kuna sifa za kawaida zinazotusaidia kuzitambua tunapoziona. Na mambo haya nitakayozungumzia si lazima yawepo yote katika kipande kimoja cha fasihi. Kile ambacho wasomi huwa wanakitafuta ni kundi la alama, kundi la sifa.

Kwa hivyo, baadhi ya sifa hizi zinaonekana katika kipande cha fasihi. Kwa hivyo, jambo la kwanza, rahisi zaidi, ni ishara nyingi. Labda jambo gumu zaidi kuhusu fasihi ya apokalipsi ni kujaribu kushughulikia ishara hizo.

Pia, mambo ya kawaida sana katika aina hii ya fasihi ni maono na safari za ulimwengu mwingine. Kwa hivyo, mwonaji wako, mtu wako ambaye ameona maono hayo, anaweza kuwa safarini katika ulimwengu mwingine. Na mara nyingi watakuwa na mkalimani wa ajabu au malaika akiwasaidia kuelewa mambo wanayoyaona.

Na mara nyingi, mwonaji, mwonaji, ni mtu maarufu na anayeheshimika kutoka zamani za kale, kama Ibrahimu au Henoko au mmoja wa mababu. Na jina hilo litachukuliwa na mtu anayeonekana, nao watalitumia hilo kama jina wanaloandika. Kwa hivyo ni jina bandia.

Je, nilisema hivyo sawa? Nadhani hivyo. Ni mwandishi asiyejulikana. Wanachukua jina tofauti, jina bandia, kwa mfano, na kulitumia kwenye maono wanayoyaona.

Sababu ya kufanya hivyo ni kwa sababu wanaweza kuwa watu wasio na maana, lakini wanatumia jina hili ambalo watu wanaliheshimu na mila inayoheshimiwa kwa jina hilo ili kuwasilisha maono ambayo wamekuwa nayo. Masimulizi mara nyingi yatahusisha mateso ya haki, uharibifu wa ulimwengu, hukumu ya mwisho, uharibifu wa ulimwengu, na kisha mara nyingi burudani. Tunawezaje kutofautisha kati ya aina hizi mbili za fasihi? Kuna mambo kadhaa ambayo ni sifa ya moja na si nyingine.

Kwa hivyo, katika unabii, kitu ambacho tunakiona mara nyingi ni kauli, hivi ndivyo asemavyo Bwana, au hivi ndivyo asemavyo Bwana, na kisha nabii anasema kile ambacho Bwana amemwambia aseme. Huoni hivyo sana katika fasihi ya apokalipsi. Unachokiona au unachokisikia ni ufunuo unaotolewa kupitia maono.

Kwa hivyo, unapata tu maono. Huyatanguliwi na hivi, asema Bwana. Ni ripoti ya maono.

Katika unabii, mara nyingi huhusishwa na wakati halisi, na watu halisi katika wakati wao halisi. Kwa hivyo, Isaya alikuwa akitabiri kwa watu wakati Isaya, mtu halisi, aliishi. Katika fasihi ya apokalipsi, kama nilivyosema, wakati mwingine hutumia majina ya watu wanaoheshimika kutoka zamani.

Kwa hivyo, si mtu halisi katika wakati wake wa sasa. Hilo ni jambo la kawaida katika fasihi ya apokalipsi. Katika unabii, manabii kwa ujumla huzungumzia hali yao ya sasa.

Wanazungumzia mambo ambayo watu wao wanakutana nayo wakati huo, na wanazungumzia kutia moyo kwa Mungu kwa ajili ya wakati ujao. Kunaweza pia kuwa na utimilifu wa yale wanayosema wakati ujao, lakini wanashughulikia suala ambalo watu wao wanakabiliana nalo wakati huo. Kwa fasihi ya apokalipsi, wakati mwingine utakuwa na mtu ambaye ni nabii, ambaye ni nabii.

Una unabii huu wa baada ya ukweli, ambapo unabii wa mwisho . Kwa hivyo, nabii, jina hili la zamani, anasimulia historia kana kwamba ni unabii. Ni mambo ambayo hadhira labda tayari yanayajua, na kisha yanajitokeza kidogo katika siku zijazo kwa nia ya kuwatia moyo watu kwa kuona mkono wa Mungu katika siku za nyuma.

Kwa kutiwa moyo huko, wanaweza kutumaini na kutegemea ukweli kwamba ataendelea kufanya kazi katika siku zijazo. Ulinganifu wa ishara, tena, ni mpana sana katika ufunuo. Unabii hutumia ishara, lakini si kwa kiwango sawa.

Tofauti nyingine muhimu ni kwamba katika unabii, kuna ufahamu kwamba ulimwengu haufikii lengo la Mungu kwa wakati huu. Umeharibika. Umeharibika.

Ni dhambi. Lakini hatimaye ataibadilisha. Atafanya mambo kuwa mapya.

Atarekebisha. Kwa fasihi ya apokalipsi, mambo ni mabaya sana kiasi kwamba yanafuta tu historia na kuanza upya kabisa. Janga la ulimwengu ndiyo njia pekee ya kulirekebisha.

Jambo la mwisho kuhusu fasihi na unabii wa kiyama ninayotaka kusisitiza ni kwamba moja ya malengo makuu ya unabii ilikuwa kuwaita watu watubu. Kwa hivyo, unatenda dhambi. Tubu.

Ukitubu, hukumu inaweza kuepukwa. Usipotubu, hukumu inakuja. Lakini baada ya hukumu, kuna urejesho.

Hilo ni jambo linalojirudia katika manabii wote wa Agano la Kale. Ufunuo huwa na mtazamo wa kimakusudi zaidi. Kwa hivyo, tutaona hili hata katika Danieli, ambapo una vipindi maalum vya wakati katika historia.

Hii ni karibu uamuzi, na hivi ndivyo Mungu alivyopanga mambo. Nasi karibu tuko katika hatua ya mwisho. Kwa hivyo, Mungu yuko karibu kutenda kidunia na kurekebisha mambo.

Naam, nadhani hiyo inatosha kuhusu fasihi ya apokalipsi. Hebu turuke kwenye Sura ya 7. Sawa, acha nianze na kielelezo. Kwa hivyo, watu wanaposoma Danieli 7, mara nyingi kuna shauku kubwa inayoonyeshwa katika utambulisho wa falme nne zinazowakilishwa na wanyama wanne.

Vivyo hivyo na Sura ya 2. Na nilisema tulipokuwa katika Sura ya 2 kwamba ningeahirisha mengi hayo kwenye Sura ya 7, ambayo mimi ninayo. Lakini leo, katika hotuba hii mahususi, nitaahirisha hadi hotuba moja zaidi. Nami nitaunganisha sura ya 7 na 8 na kuzungumzia sura zote tatu, 2, 7, na 8, pamoja.

Kwa hivyo, tutafika hapo. Lakini ninachojali zaidi, angalau katika hotuba hii, ni kile ambacho sura na maandishi yanajali. Na kile ambacho maandishi yanajali si utambulisho wa falme.

Kinachojali maandishi ni tofauti sana. Kuna msisitizo tofauti. Haimaanishi kwamba hatupaswi kuwajali hata kidogo.

Ninawajali. Inasaidia unapotafsiri. Lakini huo sio msisitizo wa sura.

Kwa hivyo, tutaanza na maandishi yenyewe. Tutaangalia mambo ambayo yanasisitiza. Baada ya hapo, katika hotuba moja au mbili, tutazungumzia tena utambulisho wa falme hizo.

Maelezo mengine: Nilipanga muhtasari wangu wa sura hii tofauti kidogo na maoni mengi . Nimeupanga kulingana na makala ambayo msomi wa Agano Jipya alichambua kitabu cha Ufunuo, ambacho ni wazi kuwa ni cha apokalipsi.

Na aliipanga kulingana na vipengele muhimu vya kifasihi alivyovitambua. Kwa hivyo, nitatumia baadhi ya lugha yake kutusaidia kupanga kitabu cha Danieli pia. Na baadhi ya lugha hiyo, moja ya mambo nitakayozungumzia ni marejeleo ya nafasi-wakati.

Kwa hivyo, tutasikia wakati na wapi jambo fulani linatokea. Pia tutakuwa na mfululizo wa kauli za kimfumo ambazo kwa kweli hutusaidia kupanga muundo wa maono. Kwa hivyo, mambo kama, tazama, au niliona, au nilikuwa nikitazama, na nikaona.

Kuna kadhaa kati ya hizo katika maono haya ambayo nitatumia kupanga muhtasari wangu. Kifungu kimoja cha maneno ninachotaka kukujulisha ni kifungu cha maono. Kwa hivyo, sura ya saba ni maono, lakini imegawanywa katika vifungu vitatu vya maono, vipande vitatu vikubwa ambavyo kila kimoja kinaanzishwa na kifungu kinachofanana sana.

Ndani ya sehemu hizi kuu, kuna sehemu kadhaa ndogo. Kwa hivyo, vipengele vya maono, vinaweza kuitwa, au maono ya mtu binafsi. Kwa hivyo, nina sehemu tatu kuu, vitalu vitatu vya maono.

Ndani ya kila moja ya hayo kuna vipengele kadhaa vya maono au maono ya mtu binafsi. Na tena, inategemea muundo wa maandishi na vipengele vya fasihi vilivyopo. Kwa hivyo, vizuizi vyangu vitatu, ili kukusaidia tu kufuatilia tunakoelekea, ikiwa marejeleo ni sahihi, moja hadi sita.

Hii ni mstari wa kwanza hadi wa sita. Na kisha mstari wa saba hadi wa kumi na mbili. Na kisha kumi na tatu hadi chochote kile cha mwisho.

Ishirini na nane. Kila moja ya haya huanza na kauli ndefu ya utangulizi, ambayo ni ile ile. Kauli hiyo ni, nilikuwa nikiangalia maono yangu usiku, na kisha unapata kizuizi cha maono.

Nilikuwa nikiangalia katika maono yangu usiku, na kisha unapata kizuizi. Nilikuwa nikiangalia katika maono yangu usiku, na unapata kizuizi. Sawa, kwa hivyo nitayasoma kizuizi kwa kizuizi, na tutapitia kila kizuizi.

Kwa hivyo, sehemu ya kwanza ya maono mstari wa kwanza hadi wa sita, ndiyo niliyoiita maono ya wanyama watatu. Sawa, Danieli 7, moja hadi sita. Katika mwaka wa kwanza wa Belshaza, mfalme wa Babeli, Danieli aliona ndoto na maono ya kichwa chake alipokuwa amelala kitandani mwake.

Kisha akaandika ndoto hiyo, akaniambia jumla ya mambo hayo. Danieli akasema, “Niliona katika maono yangu usiku, na tazama, pepo nne za mbinguni ziliichafua bahari kubwa, na wanyama wakubwa wanne wakatoka baharini, tofauti. Wa kwanza alikuwa kama simba, naye alikuwa na mabawa ya tai.”

Ndipo nilipotazama, mabawa yake yaling'olewa, akainuliwa kutoka ardhini, akasimamishwa kwa miguu miwili kama mwanadamu, akapewa akili ya mwanadamu. Na tazama, mnyama mwingine, wa pili, kama dubu, akainuliwa upande mmoja.

Alikuwa na mbavu tatu mdomoni mwake kati ya meno yake, akaambiwa, Inuka, ule nyama nyingi. Baada ya hayo nikaona, na tazama, mwingine kama chui, mwenye mabawa manne ya ndege mgongoni mwake. Na mnyama huyo alikuwa na vichwa vinne, akapewa mamlaka." Sawa, kwa hivyo labda ulisikia maono kadhaa ya kibinafsi, maneno muhimu humo ndani.

Tazama, nilitazama na tazama. La kwanza liko katika mstari wa pili. Na hapo anasema, wanyama wakitoka baharini.

Na kisha haswa anasema mnyama wa kwanza alikuwa kama simba. Na wa pili alikuwa mstari wa nne. Na anaona mabadiliko ya simba.

Na kisha inayofuata ni mstari wa tano, na huyo ni mnyama wa pili, ambaye ni kiumbe kama dubu. Na wa mwisho yuko katika sita, na huyo ni mnyama wa tatu, ambaye ni kiumbe kama chui. Lakini mwanzoni mwa hii ni mstari wa kwanza, ambao ni marejeleo yetu ya muda wa anga.

Inatupa wakati na mahali, na tuko wapi? Kwanza kabisa, angalia sisi ni msimulizi wa nafsi ya tatu tunazungumza hivi sasa, sivyo? Danieli aliona ndoto. Kwa hivyo, katika mwaka wa kwanza wa Belshaza, mfalme wa Babeli. Kwa hivyo, tumerudi nyuma katika mpangilio wa matukio.

Tuna mpangilio wa matukio uliovurugika hapa. Mwaka halisi wa huu, tukiuchukulia kihalisi, na sina uhakika kama unamaanisha kihalisi, ni 553 KK. Huo ndio mwaka wa kwanza wa Belshaza.

Kama imekusudiwa kumaanisha kitu kama vile mwanzo au mwanzoni mwa utawala wa, basi, bado tunakaribia 553. Ni kawaida sana katika maono, kwa njia, kuwa na fomula hizi za tarehe na marejeleo ya nafasi-wakati ili tu kumwelekeza msomaji mahali alipo mwonaji. Na katika Danieli, fomula hizi za tarehe pia huunganisha maono hayo na sura za masimulizi.

Kwa hivyo, wanaziweka katika mpangilio wa matukio ambao tayari unaufahamu. Maono haya si tu kama sehemu tofauti ya kitabu. Yanahusiana na hadithi na wahusika ambao tayari umekutana nao.

Na katika kisa hiki, ni Belshaza. Maono haya na yanayofuata katika sura ya 8 yana tarehe ya utawala wa Belshaza. Na nimetumia muda mwingi kujiuliza kwa nini hivyo.

Kwa nini tunajali kwamba hii ni wakati wa utawala wa Belshaza? Kwa nini alipata maono haya sasa na si wakati wa utawala wa Mtakatifu Nebukadneza? Kwa nini msimuliaji hajisumbui kutuambia hivyo hata hivyo? Nadhani sehemu ya sababu ni kwamba Belshaza ni mtazamo wa kwanza wa kitabu kuhusu mfalme huyu mkaidi na mkufuru. Na tulipokuwa katika sura ya 5, nilikushauri kwamba yeye ni mfano wa wafalme hawa wabaya zaidi watakaokuja. Katika Danieli 7, tunapata maono ya mmoja wa wafalme hao wabaya zaidi watakaokuja.

Kwa hivyo, nadhani kwa kuamsha kumbukumbu ya Belshaza hapa, karibu tunaunda hisia hii mbaya ya, oh, Belshaza, hakuna kitu kizuri kinachoweza kutokea wakati wa utawala wa Belshaza. Tunajua alikuwa mtu wa aina gani. Alikuwa na kiburi.

Alimtikisa Mungu ngumi yake. Na hayo ndiyo mambo ambayo maono haya yataonyesha kwa umbo lililopanuliwa. Ernest Lucas, aliyeandika maelezo ya Apolo niliyokuwa nayo hapa siku nyingine, anamwita Belshaza utabiri hafifu wa wafalme wanaoonekana katika maono ya Danieli.

Na nadhani hiyo ni njia nzuri ya kufikiria. Sawa, kwa hivyo katika maono haya ya kwanza ya mtu binafsi katika mstari wa 2, anaona wanyama wanne wakitoka baharini, wakitoka katika bahari yenye msukosuko. Na pepo za mbinguni zilikuwa zikiichochea bahari kubwa.

Nne inaweza kuwa halisi. Inawezekana kabisa. Na anaelezea wanyama wanne halisi, sivyo? Lakini pia inaweza kuwa hisia ya ukamilifu kama ilivyo kwa pepo nne.

Kwa hivyo, anasema pepo nne zinaichochea bahari kubwa. Naam, pepo nne? Anachomaanisha ni kwamba upepo kutoka kila upande unazunguka na kuichochea bahari. Kwa hivyo anawaona wanyama wanne, lakini tunapofikia tafsiri, naamini wanyama hao wana marejeleo ya kihistoria, lakini nadhani kunaweza kuwa na zaidi, na kwamba hii ni jumla.

Bahari Kuu katika Biblia kwa kawaida hueleweka kumaanisha Bahari ya Mediterania. Nadhani hapa pengine inarejelea zaidi bahari kubwa ya hadithi. Hiyo ndiyo machafuko haya ya zamani, machafuko haya ambayo yanahitaji kudhibitiwa.

Ni tishio kwa mpangilio wa uumbaji, na ni nguvu za miungu pekee katika hadithi za kale zinazoweza kudhibiti bahari. Tunapata vidokezo vya hilo katika Mwanzo 1, ambapo roho ya Mungu inaelea juu ya uso wa maji. Mungu anachofanya katika sura ya 1 ni kuleta utaratibu kwenye machafuko haya; kwenye machafuko haya ya maji, analeta utaratibu kwenye hilo.

Tamaduni zingine za kale za Mashariki ya Karibu zina hadithi zao za uumbaji na hadithi za uumbaji, na kwa kawaida huhusisha bahari hii ya zamani yenye machafuko. Kwa hivyo, katika Enuma Elish, ambayo ni hadithi ya Kibabeli, tuna mungu Marduk, anayepigana dhidi ya mungu wa kike wa baharini Tiamat, na anapigania utawala wa miungu na ufalme juu ya miungu. Katika hadithi ya Ugarit ya uumbaji, wana mungu anayepanda mawingu ambaye jina lake ni Baeli, na Baeli anamshinda mungu wa bahari, na kwa kumshinda mungu wa bahari, anapata haki ya ufalme juu ya miungu.

Naweza kukuambia kwamba katika mawazo ya kale ya Mashariki ya Karibu, bahari hii kubwa ya kale inatisha. Ni ya kutisha. Hakuna kitu kizuri kinachoweza kutoka katika mandhari ambayo ina bahari ya kale.

Na nadhani hili ni kweli katika maono ya Danieli pia. Anapona bahari hii yenye msukosuko, hilo ni jambo la kutisha. Na kisha kile kinachotoka baharini pia hakifaraji sana.

Wanyama wanne wanatokea, na anaelezea watatu. Watatu wa kwanza anawaelezea kama kitu kingine. Kwa hivyo, huyu si simba hasa anayemwona. Sio dubu haswa.

Sio chui haswa. Ni kitu kama simba, kama dubu, kama mchungaji, au, samahani, chui. Hata hivyo, kila kimoja kina sifa zinazowafanya wasiwe kama simba, wasio kama dubu, na wasio kama chui.

Simba ana mabawa kama tai. Dubu ameinama kidogo. Hatuna uhakika kabisa maana ya lugha hiyo kuhusu kuinuliwa upande mmoja.

Ana mbavu zinazoning'inia mdomoni mwake, na anaonekana kama kiumbe mwenye mabadiliko. Chui ana vichwa vinne. Naam, huyu si chui wa kawaida.

Na ina mabawa. Kwa hivyo ndivyo anavyoona katika maono yake ya kwanza. Kisha, katika mfululizo wa pili wa maono, nitakuwa hapa.

Sawa, nimezungumzia hili. Ni mengi ya kuzungumzia ili tu kulizungumzia hilo. Mstari wa 4 unaonyesha mabadiliko ya mnyama huyu wa kwanza.

Imebadilika kutoka kuwa kiumbe huyu kama simba hadi kuwa kiumbe ambaye ni binadamu zaidi kuliko mnyama. Badala ya kuwa chini kwa miguu yote minne, imesimama kwa miguu miwili. Ina moyo wa mwanadamu.

Na unapata lugha hii ya kitenzi tendwa ikielezea. Mabawa yake yaling'olewa. Kiumbe huyo aliinuliwa.

Ilikuwa imewekwa kwa miguu yake. Moyo wa mwanadamu ulipewa. Ni kana kwamba kiumbe hiki hakina udhibiti wowote wa vitu hivi.

Wanafanyiwa hivyo, kiasi kwamba mnyama hatimaye anakuwa mtu zaidi ya mnyama. Dubu, kiumbe kama dubu, kama nilivyosema, ameinuliwa upande mmoja. Labda yuko tayari kuruka.

Hivyo ndivyo baadhi ya watu wanavyofikiria. Mbavu mdomoni mwake zinaweza kuwakilisha ukweli kwamba ameua viumbe kadhaa na unyama wa hivi karibuni. Hajamaliza kula bado.

Mnyama huyu amepewa ruhusa ya kutenda. Ninachomaanisha ni kwamba pia anatendewa kazi na nguvu ya nje. Inasema, mnyama mwingine aliinuliwa.

Alikuwa na mbavu tatu. Akaambiwa, Inuka, ule nyama nyingi. Kwa hivyo, amepewa ruhusa ya kwenda kula zaidi.

Chui, vichwa vinne, mabawa manne, na anapewa mamlaka. Tena, kitenzi tendwa kinachoelezea kinachomtokea chui huyu. Yote haya kwa pamoja ni tukio la kutisha sana.

Tuna bahari yenye msukosuko. Tuna aina hizi za viumbe vilivyobadilika-badilika vinavyoinuka kutoka humo. Na huo ndio mwisho wa sehemu ya kwanza ya maono. Kwa hivyo, tutahamia kwenye inayofuata. Hiyo ni fupi sana.

Ya pili ni mstari wa 7 hadi 12.

Na huyu ndiye mnyama wa nne. Baada ya hayo, niliona katika maono ya usiku, au nilikuwa nikitazama katika maono yangu usiku, na tazama, mnyama wa nne—wa kutisha, wa kutisha, na mwenye nguvu nyingi sana.

Alikuwa na meno makubwa ya chuma, akala na kuvunja vipande vipande, na kukanyaga vilivyobaki kwa miguu yake. Alikuwa tofauti na wanyama wengine wote waliokuwa kabla yake, naye alikuwa na pembe kumi.

Nikaziangalia pembe hizo, na tazama, pembe nyingine ikazuka kati yao, ndogo, ambayo mbele yake pembe tatu kati ya zile za kwanza ziling'olewa kabisa. Na tazama, katika pembe hii mlikuwa na macho kama macho ya mwanadamu, na kinywa kilichonena mambo makuu. Nilipotazama, viti vya enzi viliwekwa, na Mzee wa Siku akaketi.

Mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama safu safi. Kiti chake cha enzi kilikuwa miali ya moto, magurudumu yake yalikuwa moto unaowaka. Mto wa moto ulitoka mbele zake.

Elfu elfu walimtumikia, na elfu kumi mara elfu kumi walisimama mbele yake. Mahakama zilikaa katika hukumu, na vitabu vilikuwa vimefunguliwa. Nami nikatazama wakati huo kwa sababu ya sauti ya maneno makuu ambayo pembe ilikuwa ikisema, na nilipotazama, mnyama huyo akauawa, na mwili wake ukaharibiwa, na kutolewa uteketezwe kwa moto.

Kuhusu wanyama wengine wote, mamlaka yao yaliondolewa, lakini maisha yao yaliongezwa kwa majira na wakati. Kwa hivyo acha nieleze maono tuliyo nayo katika eneo hili. Kuna watano kati yao.

Katika mstari wa 7, tuna maono ya mnyama wa nne, au mnyama tofauti na wengine, anaitwa. Katika mstari wa 8, sehemu ya kwanza ya mstari wa 8, tuna pembe ndogo. Katika sehemu ya pili ya mstari wa 8, tunapata kauli nyingine na tazama, hivyo maono mengine ya mtu binafsi.

Hii ni macho na mdomo wa pembe ndogo. Na kisha mtu wa mwisho, loo, watu wawili zaidi, siwezi kuhesabu. Chumba cha kiti cha enzi cha Mungu ni nambari 4, na hiyo ni mistari ya 9 na 10, na kisha 11 na 12 ni hatima ya wanyama wanne.

Kwa hivyo, kila moja ya maono haya yanatangulizwa na, niliona, au na tazama, taarifa fulani ya maono. Kwa hivyo, nini kinaendelea katika sehemu hii? Kiumbe huyu wa nne halinganishwi na kiumbe kingine chochote. Wanyama watatu wa kwanza wote walilinganishwa na kitu ambacho Danieli alitambua.

Ni kama simba, kama dubu, kama chui. Huyu hana tofauti na kitu kingine chochote. Anasema waziwazi, sawa, hasemi waziwazi.

Anasema ni tofauti na wanyama wengine wote, lakini anachosema tu kuihusu ni kwamba inatisha, inatisha na ina nguvu nyingi sana. Inavyoonekana, hakuna chochote katika mkusanyiko wake wa mawazo ambacho anaweza kumfananisha nacho mnyama huyu. Mnyama huyu anajaza hofu na woga.

Ni kali sana. Lugha hiyo, kutokana na muundo wetu wa kichawi hapa, inaweza kutusaidia. Loo, kumbuka tulikuwa na kitu hapa katika sanamu ya Nebukadneza ambacho kilikuwa na nguvu sana, na hicho kilikuwa ufalme wa nne.

Miguu ya chuma ilikuwa na nguvu kama chuma, ni wazi. Na hapa tuna mnyama mwenye meno ya chuma. Mstari wa 7 unasema mnyama huyu ni tofauti, na anaonekana kuwa tofauti si tu kwa jinsi anavyoonekana bali pia kwa sababu ya kile anachofanya, au hata kwamba anafanya chochote.

Wanyama hawa wote, hakuna hata mmoja wao anayefanya chochote. Wote wamefanyiwa mambo. Mnyama huyu wa nne anafanya mambo, na si mambo mazuri.

Inakanyaga, inaponda, inameza na kuvunja vitu. Na ina pembe kumi. Pembe katika Agano la Kale ni ishara ya nguvu, na kwa hivyo mnyama huyu ana pembe kumi.

Naam, mnyama wa kawaida angekuwa na pembe mbili. Kwa hivyo, ukweli kwamba mnyama huyu ana pembe kumi, ambazo ni mara tano zaidi ya mnyama wa kawaida, unaonyesha kwamba kweli ana nguvu za ajabu. Kisha anaona pembe ndogo, maono yake ya kibinafsi yanayofuata.

Pembe ndogo inatokea kati ya pembe kumi. Kwa hivyo, hii ni pembe ya kumi na moja. Hii ni maono mafupi, lakini ni muhimu kwa sababu pembe hii ndogo itatawala maono kuanzia sasa na kuendelea.

Mnyama huyu wa nne karibu anafifia nyuma, na maono hayo yanahusu sana pembe hii ndogo. Inang'oa pembe tatu katika mchakato wa kutokea. Na zaidi ya hayo, Danieli anasema, niliona macho na mdomo kwenye pembe hii ndogo.

Na kinywa hiki kilikuwa kikinena mambo ya kujisifu au mambo makuu. Hakituambii mambo hayo makuu yalikuwa nini, lakini mara nyingi katika Agano la Kale, mistari kuhusu macho na usemi inatodokeza kwamba yanaonyesha tabia. Kwa hivyo inaweza kuwa kwamba maelezo haya ya pembe hii ndogo yenye macho ya binadamu na mdomo usiokoma yanaweza kuwa yanadokeza kiburi chake, ambacho kitakuwa wazi baadaye.

Pembe hii ndogo itaonyeshwa kwa kiburi, kutoheshimu, na uovu. Kisha Danieli ana maono mengine ya kibinafsi katika mstari wa 9, na anaona chumba cha kiti cha enzi. Anaangalia, na anaona viti vya enzi vikiwa vimewekwa na Mzee wa Siku akiketi.

Haituambii mahali ambapo chumba hiki cha kiti cha enzi kiko. Kwa kawaida tunaweza kufikiria kinapaswa kuwa mbinguni. Inawezekana kinaweza kuwa duniani.

Inategemea tu jinsi unavyotaka kutafsiri muktadha. Lakini tunachokiangalia hapa ni maono ya baraza la kimungu. Sasa, hilo linaweza lisiwe wazo unalolijua, kwa hivyo wacha nifanye kozi ndogo kuhusu ukweli wa baraza la kimungu.

Hii ni sehemu ndefu. Kimsingi hii ni sura yote ya 11, isipokuwa mstari wa kwanza, na mistari minne ya kwanza ya sura ya 12. Nitatoa utangulizi wake mdogo kabla hatujafikia maandishi, na tutayashughulikia kwa vipande vidogo zaidi.

Kwa hivyo, malaika anapotoa ufunuo huu, kimsingi kuna maeneo matano ya kinabii au enzi tano maalum ambazo atafanyia kazi. Atazungumzia kuhusu Uajemi.

Atazungumzia kuhusu Ugiriki, ambaye atamtaja kama mfalme mwenye nguvu au mfalme mwenye nguvu.

Atazungumzia kuhusu Misri na Siria, hasa kwa maneno ambayo tunaweza kuyatambua hapa. Hao ni Waptolema na Waseleucidi. Atazungumzia kuhusu Antiochus IV Epifanes, ambaye ataitwa tu mtu mwenye kudharauliwa, au toleo moja litamwita mtu mwenye kudharauliwa.

Na kisha kuna sehemu ambayo inajadiliwa sana na kujadiliwa kuhusu mfalme anayejitukuza. Na tunapofikia sehemu hiyo, inaanza mwaka 1136. Inakuwa vigumu sana kwa sababu tumekuwa tukifuatilia matukio ya kihistoria hadi sasa, na kisha inabadilika na ghafla hatuwezi kupata marejeleo yanayotumika katika historia.

Kwa hivyo, kuna njia mbili za kuishughulikia. Ama Danieli au nabii walikosea, au tumebadilika kutoka kuzungumza kuhusu Antioko Epifani pekee hadi kuanza kuzungumza kuhusu wakati ujao hadi kuzungumza kuhusu mpinga Kristo wa wakati ujao. Nataka, kabla hatujaingia katika sehemu hii, turudie tena suala la unabii wa wakati ujao, kwa sababu hilo litakuwa suala tutakapofika kwenye mstari wa 36.

Kwa hivyo, tulizungumzia hili mapema sana katika kozi, lakini naogopa labda nilikuchanganya zaidi ya kufafanua chochote, na imekuwa muda mrefu sana kwamba bila shaka umesahau hata hivyo. Kwa hivyo wacha nijaribu tena. Kwa hivyo unabii wa nje, au baada ya tukio, unabii, unajulikana katika aina ya fasihi ya apokalipsi.

Sidhani kama kuna mtu yeyote anayekataa hilo. Swali la wasomi wengi wa kiinjili ni kama aina hiyo ya vitabu ni, kama kipengele hicho cha fasihi ya apokalipsi kinahusika katika kitabu cha Danieli au la. Watu wana sababu tofauti za kufikiri sivyo, lakini nitajaribu kutozungumzia yote hayo.

Kwa hivyo, hivi ndivyo inavyofanya kazi. Nami nitazungumzia kuhusu hilo kwa mujibu wa kitabu cha Danieli. Nitachukua msimamo wa wale walio na mtazamo wa unabii wa baadaye ili niweze kuuelezea vyema.

wa ziada, katika kitabu cha Danieli, madai ni kwamba kuna Myahudi asiyejulikana wa karne ya pili anayeishi Palestina wakati wa mateso haya ya Antiochus. Na tarehe maalum ambayo wataipa unabii huu kuandikwa ni 167. Kwa hivyo, 167 ndipo mateso ya Antiochus IV Epifanes yanapoanza.

Hapa ndipo hekalu linapochafuliwa, na mambo yanaharibika tu kutoka hapo. Kwa hivyo, tutamweka nabii huyu tunayemtaja Danieli, ingawa katika mtazamo huu ni Myahudi asiyejulikana wa karne ya pili ambaye amechukua jina la Danieli. Unasema, sawa, kwa nini afanye hivyo? Naam, hivi ndivyo aina ya uandishi inavyofanya kazi.

Kwa hivyo, yuko katikati ya wakati mgumu sana. Watu wake wanakandamizwa. Sehemu ya kusudi la kile anachotaka kuandika ni kuwatia moyo watu wake kuamini kwamba Mungu ana udhibiti wa historia ya mwanadamu.

Na ukikumbuka hilo, unaweza kuwa na uhakika kwamba ana udhibiti wa historia ya siku zijazo pia. Kwa hivyo, lengo ni kuonyesha udhibiti wa Mungu juu ya historia hii iliyoamuliwa. Ana yote mikononi mwake.

Hiyo ni sehemu ya kile wanachojaribu kutimiza na hili. Kwa hivyo anachofanya ni kurudi nyuma na kuchagua mhusika huyu anayeheshimika sana na mwenye heshima kutoka wakati wa uhamisho: Danieli halisi, Danieli wa kihistoria. Na Danieli huyo wa kihistoria anakuwa mdomo wake, au atakuwa msemaji kwa kutumia jina la Danieli.

Kwa hivyo, unabii huu unasemwa kwa jina la Danieli, lakini unasemwa na Myahudi anayefanana hapa chini katika karne ya pili. Na unabii huu ambao Danieli anatoa ni kwamba anasimulia historia ya wakati hadi, bila shaka, hadi wakati huu. Kwa hivyo, atazungumzia kuhusu Milki ya Uajemi.

Atazungumzia kuhusu Milki ya Ugiriki. Atazungumzia kuhusu Waseleucid na Waptolemia wanapoibuka. Na ataweka unabii huu wote wazi.

Kwa nini? Naam, kwa sababu kwa mtu huyu anayeandika, ni historia, sivyo? Lakini anaiandika kana kwamba yeye ni Danieli anayeishi hapa chini akiitabiri, sawa? Kwa hivyo ni Danieli, Danieli halisi, anayesemekana kuzungumza, lakini sauti halisi ni mtu huyu. Kwa hivyo anaelewa kila kitu vizuri. Katika Sura ya 11 ya unabii huu, tuna maelezo ya ajabu.

Namaanisha, tunapopitia, ni kama kujaza nafasi. Unaweza kuweka majina ya kihistoria katika unabii huu, na ni kama unasoma kitabu cha historia. Hilo ni tofauti kabisa na kitu kingine chochote tulicho nacho katika unabii wa kibiblia.

Ni jambo la ajabu tu. Sasa, si jambo la ajabu katika fasihi ya apokalipsi na aina hiyo, lakini ni jambo la ajabu katika Biblia, sawa? Kwa hivyo hiyo ina maana kwamba hatuna uhakika wa la kufanya nalo. Kwa hivyo, anapofikia sehemu hii ya historia, maelezo yote, namaanisha, anajua historia hii vizuri sana.

Maelezo yote yapo. Mtazamo huu utasema kwamba aina hii yote ya hadithi ndiyo sababu ya mtu huyu wa ajabu, Dario Mmedi. Hii ni dokezo la ziada, sawa? Hii haina uhusiano wowote na Sura ya 11, kwa kila mtu.

Kwa hivyo, mtazamo huu utasema nini kwa sababu huu ni unabii wa nje, mwandishi huyu halisi anazungumzia historia ya kale kwake, na akaichanganya kidogo. Kwa hivyo badala ya Koreshi, alisema Dario. Kwa hivyo aliwabadilisha watu hao kwa sababu hakujua historia yake vizuri, ambayo nadhani kwa kweli ni mbaya sana.

Namaanisha, hata kama ningekuwa na mtazamo huu, kama singekuwa na mtazamo huu, huo ni mtazamo mbaya tu kuhusu mtazamo wa mtu huyu kuhusu historia, sawa? Nadhani tunaweza kuwapa waandishi wa Biblia sifa zaidi ya hiyo kwa kufanya kosa kubwa na kulifanya mara nne. Anamwita Dario Mmedi mara nne. Vyovyote vile, hilo halina maana.

Ninapotoshwa. Sawa, kwa hivyo anapata nafasi hii njiani hadi hapa, na hii ni 1136. Ni sawa na mahali tunapoishia.

Kisha, anaendelea kuzungumza kuhusu Antiochus, mfalme huyu anayejikweza, na anaanza kusema mambo ambayo hatuwezi kuyapata katika kumbukumbu za kihistoria. Kwa hivyo, anatoa utabiri kuhusu Antiochus, kama vile wapi Antiochus atakufa. Lakini rekodi ya kihistoria inaonekana kutolingana.

Kwa hivyo, nadharia inasema, ndio, kwa sababu kuanzia sasa, anafanya utabiri. Hapa, anasimulia tu historia. Bila shaka, alielewa vyema.

Hapa, kwa kweli anatoa utabiri. Baadhi yake anapata sahihi. Baadhi yake anapata makosa.

Kwa hivyo, wanamruhusu akosee kwa sababu anafanya utabiri. Sawa, kwa hivyo hiyo ndiyo kiini cha jinsi ex eventu inavyofanya kazi. Baadhi ya wasomi watasema, basi swali linakuwa, ikiwa wewe ni msomi wa kiinjili au Mkristo na unashikilia mtazamo huu, basi lazima ueleze jinsi hii ilivyokosea, jinsi hiyo inaweza kuwa katika Maandiko.

Tunakoseaje? Tuna utabiri gani usio sahihi? Unakurudisha kwenye mitazamo yako kuhusu Biblia, maana ya mamlaka ya Maandiko, maana ya msukumo, na jinsi matumizi ya aina za vitabu yanavyoathiri yote hayo. Kwa hivyo, inakuwa ngumu sana. Inahitaji maswali machache ya msingi.

Lakini mbali na hayo yote, hivyo ndivyo mtazamo huu unavyofanya kazi. Kwa hivyo, kama aina hii ya uandishi ingefaa kwa Biblia au la, ni swali ambalo nitakuacha ujifikirie mwenyewe. Baadhi ya watu wana maoni yenye nguvu sana.

Sio aina ya uandishi ambayo Mungu angetumia. Watu wengine husema, ni aina ya uandishi. Mungu anaweza kuchagua kutumia kipengele chochote cha fasihi au aina ya uandishi anayotaka kutumia.

Anaweza kufanya hivyo. Kwa hivyo hiyo ndiyo shida. Hiyo ni unabii wa nje .

Sasa turudi kwenye unabii. Mstari wa 11, wafalme wa Uajemi. Na sasa nitakuambia ukweli.

Tazama, wafalme watatu zaidi watatokea katika Uajemi; na wa nne atapata utajiri mwingi kuliko wote; mara atakapokuwa na nguvu kwa utajiri wake, ataamsha ufalme wote dhidi ya ufalme wa Ugiriki.

Ukweli kwamba kuna wafalme wanne hapa husababisha kutokubaliana sana kuhusu jinsi ya kuwahesabu wafalme wa Uajemi. Inaonekana kama maelezo bora ni kusema hii ni idadi ya ukamilifu . Kuna watatu pamoja na mmoja zaidi, ambayo kwa kweli ni nahau ya Kiebrania.

Kwa kweli kuna wafalme kama kumi na wawili hapa, lakini wote. Kwa hivyo, hawa ni wafalme wa Uajemi. Na kisha katika mstari wa tatu na wa nne, tunaendelea hadi kwa mtu anayemwita mfalme mwenye nguvu, ambaye ni mfalme wa Ugiriki.

Kwa hivyo, mwenye nguvu, nami nitasema Kigiriki tu ili kujaza nafasi iliyo wazi kwa ajili yenu, mfalme mwenye nguvu wa Kigiriki atatokea, naye atatawala kwa mamlaka kubwa na kufanya apendavyo . Lakini mara tu atakaposimama, ufalme wake utavunjika na kugawanywa katika pande nne za dira, ingawa si kwa wazao wake mwenyewe, wala kulingana na mamlaka yake aliyotumia. Kwa maana enzi yake itang'olewa na kupewa wengine kando yao.

Kila mtu anakubali mfalme huyu mwenye nguvu, mfalme huyu mwenye nguvu ni Alexander Mkuu. Aliingia madarakani mwaka wa 336, akafanya kampeni za kijeshi zisizo na kifani upande wa mashariki, na ndani ya miaka kumi, alikuwa ameandamana kutoka Uturuki hadi India, na alikuwa ameanzisha himaya kubwa zaidi hadi wakati huo. Alimshinda Dario III mwaka wa 330, na akachukua himaya ya Uajemi.

Lakini katika kilele cha mamlaka yake, alikufa na hakuacha mrithi yeyote. Kwa hivyo, himaya yake imegawanywa. Hii ni historia ambayo tumeipitia mara kadhaa.

Wale pekee tutakaowajali, na wale pekee ambao ufunuo huu utawajali, ni Seleuko na Ptolemy, ambao unabii unawaita mfalme wa kaskazini, huyo ni Seleuko, na mfalme wa kusini, huyo ni Ptolemy. Kwa hivyo, wafalme wa kaskazini na kusini. Sasa, sehemu hii ninayoizindua hapa inasimulia miaka mia kadhaa ya historia kati ya Seleuko na Ptolemy.

Kama ningesimama na kukupa maelezo yote, nakuahidi ungekuwa na macho ya kioo. Sehemu hii ya haraka sana ya maono ndiyo maneno yake ya kumalizia. Kwa hivyo huo ndio muundo wa kizuizi cha tatu.

Hebu tupitie kila sehemu hapa. Kwa hivyo, katika mstari wa 13 na 14, anamwona huyu kama mwana wa Adamu, ambayo inamaanisha tu kwamba ni mtu anayefanana na mwanadamu. Kama mwana wa Adamu inamaanisha huyu ni mtu kama mwanadamu.

Tazama kwamba tumerudi kwenye lugha hii ya kulinganisha tena. Wanyama watatu wa kwanza walikuwa kama kitu kingine. Hapa, tuna umbo ambalo ni kama mwanadamu.

Na hiyo ni tofauti. Wanyama, hapa tuna mwanadamu. Anaona mtu kama mwana wa Adamu akija na mawingu ya mbinguni.

Wakati wowote tunapopata taswira ya wingu katika Agano la Kale, tunapaswa kuwa makini. Wakati mwingine mawingu hurejelea tu vitu vyenye mawimbi angani, ikirejelea jambo la hali ya hewa. Wakati mwingine mawingu hutumika kwa mfano.

Watazungumzia kuhusu kutokudumu kwa kitu au ukubwa au kutoweza kupenyeka. Hutumika kama taswira ya kitu kingine. Hata hivyo, kwa kawaida, matumizi ya mawingu katika Agano la Kale yanahusiana na theofani au kuonekana kwa Mungu.

Kwa hivyo takriban mara 58 kati ya 87, ikiwa chanzo changu kilihesabiwa kwa usahihi, matukio 87 hutoka katika muktadha wa uwepo wa Mungu. Haya yameenea sana katika Pentateuki, vitabu vitano vya kwanza. Tuna wingu la utukufu wa Yahweh juu ya Sinai, juu ya Hema la Kukutania.

Tuna uwepo wake katika nguzo ya wingu. Kisha, katika maandishi ya baadaye ya hekalu, tunasikia kuhusu wingu. Hata hivyo, taswira ya mtu anayekuja juu ya mawingu au mtu anayekuja na mawingu inafaa sana hapa katika Danieli 7. Katika fasihi ya kale ya Mashariki ya Karibu, mtu hupanda mawingu kama gari la kukokotwa.

Hazielei tu juu ya mawingu. Hilo ndilo tunalofikiria tunapokuwa mawinguni. Unaelea juu ya mawingu.

Huyu ni mtu anayepanda mawingu kana kwamba ni gari la kukokotwa. Baali ndiye maarufu zaidi kati yao. Baali kwa kweli ana jina la utani mpandaji mawingu au mpandaji wa mawingu.

Na unaweza kuona taswira yake juu ya wingu akiwa na radi yake mkononi mwake kwa sababu anasimamia hali ya hewa. Na atawabariki raia wake au la kwa mvua. Katika Biblia, pia tuna picha ya wingu likipanda.

Yahweh ndiye anayepanda mawingu. Kwa hivyo, katika kitabu cha Zaburi, anapanda mawingu kupitia mbingu. Wakati mwingine anapanda mawingu katika hukumu.

Hilo linaonekana katika Isaya, Yereimia, na Nahumu. Naam, jambo la kushangaza katika maono ya Danieli ni kwamba ana kiti cha enzi, sivyo? Na kwenye kiti cha enzi, ana Mzee wa Siku. Ninajua hicho ni kiti cha enzi kibaya.

Mzee wa Siku, Yahweh, sivyo? Lakini pia ana mtu anayepanda wingu. Hapo, nimetengeneza wingu lenye mawingu. Ana mpanda wingu.

Lakini katika Agano la Kale, mtu anayepanda wingu ni Yahweh. Naam, tunafanyaje hivyo? Tuna Yahweh anayepanda mawingu. Tuna Yahweh kwenye kiti cha enzi.

Katika maono ya Danieli, Yahweh yuko kwenye kiti cha enzi. Na pia kuna wingu lenye mtu amepanda juu yake. Kile ambacho Danieli anaona katika maono haya moja ni watu wawili wa Yahweh.

Anamwona Mzee wa Siku, na anamwona mpandaji wa wingu. Na mpandaji huyu wa wingu anapokea haki ya kutawala, sivyo? Anaonekana mbele ya kiti cha enzi, na Mzee wa Siku anampa haki ya kutawala na kumpa ufalme wa milele. Cha kushangaza, Danieli anaona mamlaka mbili mbinguni.

Anamwona yule aliyeketi kwenye kiti cha enzi, Mzee wa Siku, na anamwona mpandaji wa wingu. Anamwona makamu wa mfalme, mtu aliyepewa mamlaka pamoja na Yahweh. Lakini ni Yahweh.

Tunawezaje kuelezea hilo? Acha nirudi hapa kwenye baraza hili la kimungu. Katika mabaraza ya kawaida ya kimungu ya Mashariki ya Karibu ya Kale, El ndiye mungu mkuu. Angalau katika Ugariti, hii ni kweli.

Makamu wake wa rais ni Baali. Baali, mpandaji wa wingu, amepewa haki ya kutawala. Huyu ndiye makamu wake wa rais.

Kwa hivyo, El na Makamu wa Rais Baal si sawa. Hawako katika kiwango sawa.

El ndiye mungu mkuu. Baali ni sehemu ya familia. Kile ambacho Danieli 7 inapendekeza ni kwamba katika baraza la kimungu la Israeli, tuna Yahweh, Mzee wa Siku, na tuna makamu wa mfalme aliyepewa haki ya kutawala ambaye anashiriki kiini chake.

Yeye si wa chini. Ni lugha ile ile. Tunatarajia Yahweh kuwa mpandaji wa mawingu.

Tuna nguvu mbili, nguvu sawa, mbinguni. Je, tuna miungu miwili? Hapana. Wote wawili ni Yahweh.

Naam, hilo linawezaje kuwa hivyo? Naam, hiyo ndiyo tofauti kubwa katika baraza la kimungu la Israeli na baraza la kimungu la Mashariki ya Karibu la Kale. Ninachotaka labda ufikirie hapa ni kwamba dhana hii ya Agano la Kale ya baraza la kimungu ndiyo muundo kamili wa kuhamia kwenye Agano Jipya na kuelewa utu wa Yesu. Tungesema, sawa, Yesu ndiye makamu wa rais, yule aliyepewa haki ya kutawala.

Anapokea ufalme. Ndiyo, yeye pia ana asili sawa na baba. Hii ni picha ya kushangaza ya baraza takatifu la Israeli, na inaonyesha tofauti kubwa zaidi kati ya baraza la Israeli na mabaraza mengine.

Nadhani hii ni sehemu ya, kwa maoni yangu, kinachofanya Danieli 7 kuwa maandishi yenye nguvu sana. Kiumbe huyu kama mwanadamu, ambaye tutamjua baadaye katika orodha, amepewa mamlaka na ufalme mtukufu milele. Lakini zaidi ya hayo, ufalme huu ambao kiumbe huyu wa mwanadamu anapokea unashirikiwa na watakatifu, nao wanatawala pamoja naye milele.

Kwa hivyo, kuna uhusiano huu wa ajabu ambao, kama nilivyosema, unatoa tu faraja unayohitaji ili kupitia chochote kingine ambacho kitabu cha Danieli kinaweza kuwa nacho, picha hii nzuri ya Mungu wa Israeli na ukuu wake. Huyu ndiye mtu atakayepokea huduma au ibada ya watu wote, mataifa, na lugha. Sawa, kwa hivyo huo ndio mwisho wa sehemu hii ya kwanza ya maono hayo.

Na kisha tuna kipindi hiki cha kutafsiri ambapo Danieli yuko, oh, hajui la kufanya na hili. Kwa hivyo, anamkaribia mmoja aliyesimama karibu, labda mmoja wa wahudumu waliozunguka kiti cha enzi, na anauliza kujua maana yake yote. Nami napenda tafsiri ya awali.

Danieli anasema alimuuliza ukweli kuhusu haya yote. Na hivyo, akaniambia, hawa wanyama wanne wakubwa ni wafalme wanne watakaotokea duniani. Kisha anaingia katika kuzungumzia kuhusu watakatifu.

Hiyo ndiyo yote unayopata. Wanyama hawa wanne ni wafalme wanne wakuu. Hiyo ndiyo yote? Hiyo ndiyo yote tunayopata? Hiyo siyo kitu ambacho maono haya yanajali zaidi.

Maono haya yanawajali zaidi watakatifu wanaohusishwa na mwana wa Adamu na urithi wanaopokea. Lakini watakatifu wa Aliye Juu watapokea ufalme na kumiliki ufalme milele na milele. Hiyo ndiyo tafsiri ya awali.

Hilo ndilo analopata. Na tuna maswali mengi kuhusu viumbe hawa wa ajabu. Malaika anasema kutakuwa na wafalme wanne wakuu, lakini watakatifu wa Aliye Juu Zaidi wataurithi ufalme milele na milele.

Watakatifu wa Aliye Juu hawakuwa hata katika maono ya awali. Na hapa wanaonekana katika tafsiri hii ya awali. Kwa hivyo inaeleweka, Danieli anataka kujua zaidi kidogo, kwa hivyo anasonga mbele kidogo.

Natamani kujua ukweli kuhusu mnyama huyu wa nne haswa. Mnyama wa nne anamsumbua kwa sababu ni tofauti na wengine. Ni wa kutisha sana.

Na karibu anatueleza kile alichokiona mwanzoni kuhusu mnyama huyu. Na anaongeza mambo machache. Kwa hivyo hapa tunajifunza kwamba ana makucha ya shaba ambayo hayakuwa katika maelezo ya kwanza.

Na anataka kujua kuhusu mnyama huyu. Anataka kujua kuhusu pembe kumi, na pembe hiyo ndogo, na pembe tatu, na macho, na mdomo. Nataka kujua zaidi kuhusu hili.

Ingawa anataka kujua zaidi kuhusu hili, anaonekana kuona mambo bado yakiendelea kati ya pembe hii ndogo na watakatifu wa Aliye Juu Zaidi . Kwa hivyo hilo linatupeleka kwenye maono mengine. Wakati anauliza taarifa, anaiona pembe hii ndogo ikipigana vita na watakatifu na kushinda hadi Mzee wa Siku atakapokuja na kutoa hukumu kwa niaba ya watakatifu.

Sawa, kwa hivyo tupunguze mwendo kidogo. Wanyama hawa wanne wakubwa ni wafalme wanne. Na nadhani tunaweza kujaribu kutambua falme nne halisi.

Tutafanya hivyo katika mihadhara miwili. Nadhani katika hatua hii, labda ni ukamilifu. Hilo ndilo jambo pekee ambalo malaika anajali.

Wanyama hawa wanne wakubwa ni wafalme wanne. Na kumbuka, wanyama hawa wanne walikua au waliinuka kutoka baharini iliyokuwa ikizunguka kutoka pepo nne. Kwa hivyo kuna ukamilifu katika taswira hii.

Jambo la kufurahisha zaidi kwa mtafsiri ni uhamisho huu wa uhuru kutoka kwa falme hizo nne za kidunia zenye umbo la wanyama hadi kwa Watakatifu wa Aliye Juu Zaidi . Na kwa hivyo nadhani tunaweza kudhani kwamba maelezo katika maono, maono ya awali, ni muhimu. Lakini nadhani taarifa ndogo tunayopewa katika tafsiri inapaswa kutuonya dhidi ya kushikilia mtazamo wowote mmoja kwa ukali sana au kugawa umuhimu mkubwa kwa mambo ambayo ni ya pili katika maandishi.

Hebu tuone. Kwa hivyo, anaomba maelezo zaidi haswa kuhusu mnyama huyu wa nne. Kisha anaona mgogoro huu wa ziada ukitokea.

Na kisha tunapata kipindi kingine cha kutafsiri. Kwa hivyo, baada ya kuona hili likitokea, tunapata tafsiri zaidi. Zaidi kidogo tu hapa.

Tunapata taarifa zaidi kuhusu mnyama wa nne, ambaye anawakilisha ufalme. Na tena, hii inaweza kuwa ya mfano. Angalia jinsi malaika anavyoirudia.

Anasema, Kuhusu mnyama wa nne, kutakuwa na ufalme wa nne duniani, ambao utakuwa tofauti na wengine wote. Kwa kutumia wanne katika fasihi ya apokalipsi, kulingana na Greg Beal, ambaye ameandika maoni makubwa katika Kitabu cha Ufunuo, anasema wanne wanaweza kuwa wanadokeza asili ya mfano ya vitu hapa.

Kwa hivyo wanne katika fasihi ya apokalipsi, anasema, ni idadi ya ukamilifu, hasa unaoashiria kitu cha ulimwengu mzima au cha ulimwengu mzima.

Ni idadi ya ukamilifu wa ulimwengu. Kwa hivyo, nadhani ingawa tunaweza kuzungumzia ni nani hasa ufalme huu wa nne unamtambua, tunahitaji pia kurudi nyuma na kusema, maono haya ni ya ulimwengu. Hii haizuliwi tu kwa falme nne za kibinadamu.

Tunazungumzia umuhimu wa ulimwengu hapa. Kuna umoja kwa mnyama huyu wa nne. Pembe kumi, tunaambiwa, ni wafalme kumi wanaotokana na ufalme huu wa nne.

Hii inaweza kuwa ya mfano. Kumi ni nambari ya kawaida katika fasihi ya apokalipsi. Historia mara nyingi hugawanywa katika vipindi kumi vya wakati.

Inaweza kuwa inaashiria ukamilifu. Lakini tena, pembe ni ishara ya nguvu. Kwa hivyo, tuna mnyama huyu mwenye nguvu za ajabu.

Kisha, ile pembe ndogo ya kumi na moja iliyokuwa ikimsumbua Danieli sana. Mfalme huyu ni wa kipekee. Atakuwa tofauti na wafalme wa awali.

Atawatiisha wafalme watatu. Na tena, tunaweza kujaribu kuwatambua hao ni akina nani, lakini malaika hatuambii. Kwa hivyo, sitasema sana kuhusu hilo.

Pembe hii ndogo, mfalme huyu wa kumi na moja, atasema maneno kinyume na Aliye Juu Zaidi . Hakuna maelezo yaliyotolewa kwa ajili ya macho. Lakini kama tulivyoona hapo awali, inaweza kuwa ni kiburi au uovu katika tabia ya pembe hii ndogo.

Watakatifu hawa ni akina nani? Watakatifu hawa wananenwa dhidi yao na wanaokandamizwa. Na watakatifu wanaorithi ufalme huu. Ni akina nani? Naam, katika Agano la Kale, kwa ujumla, na katika Danieli, kwa ujumla, na nadhani hata hapa, watakatifu wanaeleweka vyema kama viumbe vya mbinguni.

Kwa hivyo, viumbe visivyo vya kawaida. Hata hivyo, nadhani kitabu cha Danieli ni mojawapo ya sehemu adimu katika Biblia ambapo pazia limevuliwa. Kwa kawaida, Biblia inahusu maisha duniani.

Maisha yako duniani. Mungu anafanya kazi kupitia historia. Mungu anatekeleza mpango wake juu ya sayari ya Dunia.

Hilo ndilo jambo linalovutia zaidi Biblia. Lakini mara kwa mara, tunavutwa nyuma pazia hili, na tunaona kwamba kuna zaidi ya maisha duniani yanayoendelea. Kuna ulimwengu usio wa kawaida.

Hatupati taarifa nyingi kuihusu. Tunapata picha chache kwamba kuna vita vinavyoendelea huko. Kuna mapigano.

Kuna mapambano. Tutaona zaidi ya haya katika Danieli 10 na 11. Tuna mapambano ya kimbinguni na ya kimalaika yanayoendelea.

Na nadhani tunapata wazo hili kwamba mambo yanayotokea Duniani yanaakisiwa kwa namna fulani na mambo yanayotokea katika ulimwengu huo wa mbinguni na kinyume chake. Kwa hivyo, tunapozungumzia kuhusu jambo linalowatokea watakatifu, tukitaka kuisitiza lugha, ningesema, hao ni malaika, au ni viumbe vya kimungu. Lakini mgogoro wowote unaotokea nao unaakisiwa Duniani pia.

Kwa hivyo, inakuwa ngumu kidogo, na kwa sababu Biblia inatupa taarifa chache sana kuihusu, si kitu ninachozungumzia sana kwa sababu sijui. Biblia hainielezi. Tunapata tu picha ndogo kwamba kuna kitu kinachoendelea nyuma ya pazia hilo.

Na katika kitabu cha Danieli, nadhani mistari ina utata kidogo kati ya falme hizo mbili, kiasi kwamba katika maono haya, hatuna uhakika kabisa. Je, tunaona watu? Je, tunaona malaika? Hii inamtokea nani? Lakini kuna uhusiano kati yao. Kwa hivyo ikiwa pembe ndogo na, tuseme, wenzake wa mbinguni, wana wowote wa Mungu walio juu ya eneo hilo, pembe hii ndogo na wenzake wa mbinguni wanawakandamiza watakatifu wa juu, hilo litaonekana wazi katika ukandamizaji mkubwa wa watu wa watakatifu duniani.

Sawa. Kufikia wakati tafsiri itakapokamilika, tuna maswali mengi ambayo hayajajibiwa. Tumbakiwa na maelezo haya kwamba wanyama hawa watahukumiwa, pembe ndogo itahukumiwa, na ufalme na mamlaka na ukuu wa falme zilizo chini ya mbingu yote zitapewa, si watakatifu, bali watu wa watakatifu wa Aliye Juu Zaidi .

Sasa, baadhi ya tafsiri zitasema watu wa watakatifu wa Aliye Juu Zaidi . Watakatifu ni usemi wa watakatifu katika Agano la Kale lote. Kwa hivyo nadhani hiyo ni dokezo lingine dogo kwamba tuna viumbe vya malaika na wanadamu, na kuna uhusiano fulani kati ya hao wawili ambao hatuna uhakika nao.

Lakini katika mstari wa 22, ilisema watakatifu wangemiliki ufalme. Katika mstari wa 27, watu wa watakatifu wataimiliki ufalme. Kuna siri nyingi.

Kuna siri nyingi katika tafsiri na katika maono. Kuna maelezo mengi ambayo hayajashughulikiwa, na kisha kuna maelezo mengine yaliyotafsiriwa ambayo hayamo hata katika maono. Nami nakubaliana na siri.

Niko sawa kuiacha Biblia iseme inachosema na kuuliza maswali niliyo nayo kuihusu, nikipata majibu bora zaidi ninayoweza kupata, lakini kisha narudi nyuma na kusema

kuna fumbo hapa. Sijui majibu yote, na nimeridhika na hilo. Daniel anamalizia kwa kusema, Mawazo yangu yalinitia wasiwasi sana.

Bila shaka. Alikuwa na maono tu ya ukandamizaji mkubwa kwa watu wa watakatifu wa Aliye Juu Zaidi . Yuko wapi kihistoria? Amerudi katika utawala wa Belshaza.

Yuko karibu kabisa na urejesho. Koreshi alipotoa amri yake mwaka wa 539, Israeli ilikuwa huru na hata ilifadhiliwa kwa njia fulani ili kurudi katika nchi hiyo. Uhamishaji wa kulazimishwa umekaribia kuisha.

Hakika, maneno ya nabii kuhusu urejesho huu mtukufu yanakaribia kutokea. Hilo ndilo tumaini, ninaloweza kusema, ambalo Danieli analo akiwa uhamishoni, tumaini hili la urejesho mtukufu. Na kisha ana maono haya yanayosema, Naam , itabidi usubiri.

Bado kuna mateso makubwa mbele. Tutakapofika sura ya 9, tuko karibu kabisa na urejesho, na Gabrieli atasema, Ndiyo, hiyo ni sehemu ndogo tu. Kuna mengi zaidi katika picha hii yote.

Kwa hivyo subiri, Daniel. Daniel ana wasiwasi, lakini anaweka jambo hilo moyoni mwake. Sijui angemuuliza nani kulihusu, lakini ana wasiwasi, na ana wasiwasi nalo.

Na aina hii ya mwitikio itazidi kuwa mbaya kadri maono yake yanavyoendelea. Kwa hivyo huo ndio mwisho wa maono kifungu cha 3. Ni mwisho wa ripoti nzima. Ni mwisho wa sura.

Kinachovutia ni kwamba Danieli, ambaye anajulikana kuwa na uwezo wa kutafsiri maono, hawezi kuyatafsiri haya. Ni fumbo kwake. Kuna nyakati mbaya zaidi mbele ya watu wake, lakini pia kuna faraja kubwa katika maono haya ya chumba cha kiti cha enzi na kile kama Mwana wa Adamu akipokea.

Kuna faraja kubwa katika hilo. Na pia ni ukumbusho, nadhani, kwa watu wa Mungu kwamba hawapigani peke yao. Vita hivi vinaendelea kati ya Pembe Ndogo na Watakatifu.

Sasa, wanahusika katika hilo, lakini hili ni pambano la ulimwengu. Hili si pambano lao tu duniani au pambano lao duniani. Kuna umuhimu wa ulimwengu kwa kile wanachokabiliana nacho, lakini yote yako chini ya udhibiti wa Mungu.

Na habari njema kwao ni kwamba ufalme wa milele wa Mungu hatimaye utashinda. CL ana maoni kuhusu Danieli, na anafupisha sura hii yote kwa kusema, hakuna kitu kingine zaidi ya utaratibu wa dunia ulio hatarini, na Watakatifu wa Aliye Juu Zaidi , wa mbinguni na wa duniani, ni pamoja na mabingwa wanaopigana upande wa mema

yote. Kwa hivyo hiyo ni faraja kubwa kwa watu wanaokabiliwa na nyakati za mwisho wa dunia.

Na wakati mwingine, katika utamaduni ninaoishi, sijakabiliana nao, jambo ambalo hufanya fasihi ya apokalipsi iwe vigumu sana kuelewa kwa sababu si halisi katika hali yangu. Lakini kuna watu kote ulimwenguni ambao fasihi hii ni halisi kwao. Mateso ni halisi sana.

Na faraja inayotolewa na kitia moyo hiki ni kubwa. Huo ndio mwisho wa Danieli 7. Tutarudi kwenye Danieli 8 wakati mwingine tutakapokutana.

Huyu ni Dkt. Wendy Widder katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Danieli. Hii ni kipindi cha 10, Danieli 7, Mfalme Mkuu wa Mungu na Ufalme wa Milele.